

Vastaanottaja
Senaatti

Asiakirjatyyppi
Luontoarvio

Päivämäärä
14.11.2017

Viite
1510033076

Senaatti

Jokelan vankila-alueen luontoarvio

Senaatti
Jokelan vankila-alueen luontoarvio

Päivämäärä **14.11.2017**
Laatija **Satu Laitinen**
Tarkastaja **Tarja Ojala**
Kuvaus **Tuusulan Jokelan vankila-alueen luontoarvio**

Viite **1510033076**
Kansi *Vankila-alueella sijaitseva lampi*

Sisältö

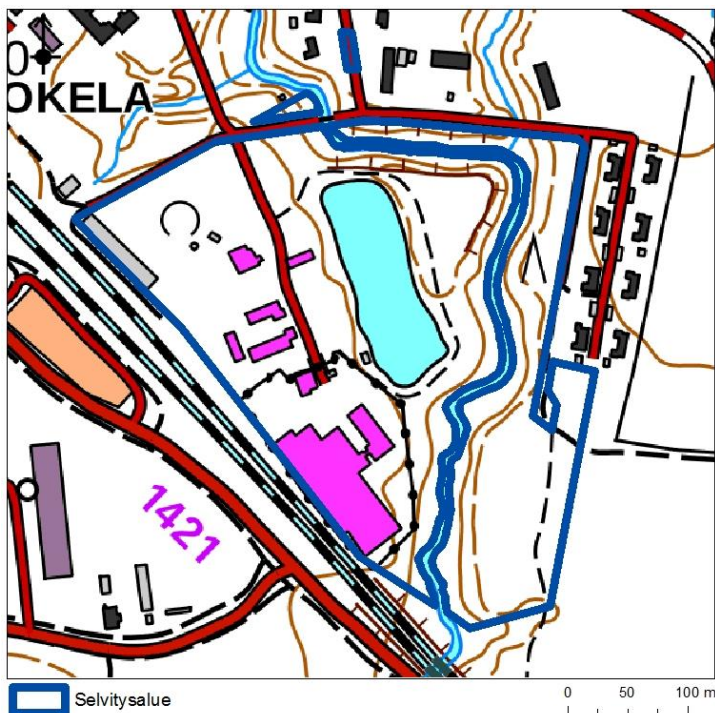
1.	Johdanto	1
2.	Uhanalaiset lajit ja luonnonsuojelualueet	2
3.	Menetelmät	2
4.	Tulokset	2
5.	Johtopäätökset	3
6.	Lähteet	4

1. Johdanto

Tämän luontoarvion tarkoituksena oli saada yleiskuva Jokelan vankila-alueen (myöhemmin selvitysalue) luonnonympäristöstä sekä selvittää alueen luontoarvopotentiaali ja mahdolliset jatkoselvitystarpeet. Selvitysalue sijaitsee Tuusulan Jokelan taajaman itäosassa, Helsinki-Riihimäki-junaradan varrella radan itäpuolella. Arvion maastotöistä ja raportoinnista vastasi FM biologi ja luontokartoittaja Satu Laitinen Ramboll Finland Oy:stä. Selvitysalueen sijainti ja rajausta on esitetty kuvissa 1-1 ja 1-2.

Kuva 1-1. Selvitysalueen sijainti.

Kuva 1-2. Selvitysalueen rajausta.

2. Uhanalaiset lajit ja luonnonsuojelualueet

Suomen ympäristökeskuksen Eliölajit-tietojärjestelmässä (rekisteripöytä 2.6.2017) on tuoreita havaintoja kahdesta silmälläpidettävästä (NT) eliölajista selvitysalueen läheisyydestä. Tuusulan Alhosta on havainto luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainitusta ja silmälläpidettävästä liito-oravasta (*Pteromys volans*) vuodelta 2007 ja Tuusulan Jokelasta kaksi havaintoa silmälläpidettävästä aitoristikiihtäjäisestä (*Panagaeus cruxmajor*) vuosilta 2008 ja 2009. Selvitysalueelta ei järjestelmässä ole havaintoja uhanalaisista tai silmälläpidettävistä eliölajeista.

Selvitysalueen läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita.

3. Menetelmät

Selvitysalueelle tehtiin maastokäynti 14.6.2017. Alue kierrettiin jalkaisin havainnoiden alueen luonnon ominaispiirteitä ja luontoarvoja. Erityistä huomiota kiinnitettiin luontodirektiivin liitteissä IV (a) ja IV (b) ja lintudirektiivin liitteessä I mainittujen lajien ja niille soveliaan elinympäristön esiintymiseen, uhanalaisten, silmälläpidettävien tai rauhoitettujen lajien ja niille soveliaan elinympäristön esiintymiseen sekä luonnonsuojelulaissa, metsälaissa tai vesilaissa mainittujen tai uhanalaisten luontotyyppien esiintymiseen.

4. Tulokset

Selvitysalueen jakaa kahteen osaan sen läpi virtaava savipohjainen Palojoki. Alueen länsiosassa on valtaosin vankilan piha-alueita, hoidettua nurmikkoa ja puistoa, itäosa joenvarren järeää metsää ja vanhaa peltoa. Länsiosassa on puistomaisten, vanhoja puita kasvavien piha-alueiden lisäksi reheväkasvuinen tekolampi, jota kiertää ulkoilureitti. Joenvarren metsät ovat pääosin järeää kuusikkoa, jossa on lehtipuita sekapuuna. Ylempänä rinteillä pääpuulaji on paikoin mänty. Metsätyyppi on enimmäkseen tuoretta lehtoa. Samantyyppistä metsää on molemmin puolin jokea. Länkipuolella metsävyöhyke on kapeampi.

Tekolammella havaittiin erittäin uhanalaiseksi (EN) luokiteltu mustakurkku-uikku sekä telkkäpoikue. Vankilarakennusten ympärillä havaittiin lennossa räystäspääskyjä, joka on erittäin uhanalaiseksi luokiteltu laji, sekä haarapääskyjä, joka on silmälläpidettäväksi luokiteltu laji. Joenvarren metsä on valtaosin järeää kuusikkoa, jossa on järeitä haapoja, koivuja ja raitoja sekapuuna. Metsä on liito-oravalle hyvin soveltuvaa elinympäristöä. Vankila-alueella on vanhoja tiili- ja puurakennuksia, joissa on mahdollisesti lepakoiden päiväpiiloiksi ja lisääntymispaikoiksi soveltuvia koloja. Selvitysalueen vesistöjen ympäristöt ovat hyvin soveltuvia lepakoiden ruokailualueiksi. Alueen keskellä sijaitseva tekolampi on soveliaista elinympäristöä viitasammakolle ja siro- ja lumemelampikorennoille. Palojoki ja sen rannat ovat soveliaista elinympäristöä saukolle.

Kuva 4-1. Joenvarsilehtoa (vasen kuva) ja vanhaa peltoa (oikea kuva) selvitysalueen itäosassa.

5. Johtopäätökset

Selvitysalueella on järeäpuustoista metsää, joka on metsätyypiltään pääosin tuoretta lehtoa. Selvitysalueelle suositellaan tehtäväksi kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys optimaalisena putkilo-kasvien kartoitusaikana kesä-heinäkuussa.

Selvitysalueella havaittiin uhanalaisia ja muuten huomionarvoisia lintulajeja. Pesimälinnustonselvitys suositellaan tehtäväksi lintujen kartoitukselle optimaalisena ajankohtana huhti-kesäkuussa.

Selvitysalueen joenvarressa on luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainitulle liito-oravalle soveliasta järeäpuustoista kuusivaltaista sekametsää. Liito-oravaselvitys suositellaan tehtäväksi lajille optimaalisena kartoitusaikana lumien sulettua huhti-toukokuussa.

Alueella on vanhoja tiili- ja puurakennuksia, joissa mahdollisesti on luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainituille lepakoille soveltuvia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Lisäksi alueen vesistöjen ympäristöt ovat hyvin soveltuvia lepakoiden ruokailualueiksi. Lepakkoselvitys suositellaan tehtäväksi kartoitukselle optimaaliseen aikaan touko-elokuussa.

Selvitysalueella sijaitseva tekolampi on soveliasta elinympäristöä luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainituille viitasammakolle sekä siro- ja lummelampikorennolle. Viitasammakkoselvitys suositellaan tehtäväksi lajin soidinaikaan huhti-toukokuussa ja sudenkorentoselvitys lampikorentojen lentoaikaan kesä-heinäkuussa.

Joenvarsi on soveliasta elinympäristöä luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainitulle saukolle. Saukokartoitus suositellaan tehtäväksi lumiseen aikaan helmi-maaliskuussa.

Lahdessa 14. päivänä marraskuuta 2017

Ramboll Finland oy

Tarja Ojala
FM biologi

Satu Laitinen
FM biologi

6. Lähteet

Luonnonsuojelulaki 1096/1996.

Luontodirektiivi 92/43/ETY.

Metsälaki 1093/1996.

Neuvoston direktiivi 79/409/ETY, annettu 2.4.1979, luonnonvaraisten lintujen suojelusta.

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1-278.

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 685 s.

Raunio, A., Schulman A. & Kontula, T. (toim.) 2008: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – osa 2. Luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristö 8/2008. Suomen ympäristökeskus. 572 s.

Sierla, L, Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. Suomen ympäristö 742, Luonto ja luonnonvarat, s. 114.

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. – Suomen Ympäristökeskus. Ympäristöopas 109. 196 s.

Vesilaki 587/2011.

Ympäristöhallinnon Eliölajit-tietojärjestelmä. Rekisteripöiminta 2.6.2017.